

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative
(ce vizează politica fiscală și vamală)
(nr. 356 din 02.12.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și, reieșind din analiza efectuată relatăm următoarele.

Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat spre examinare în Parlament cu titlu de inițiativă legislativă de deputatul Radu Marian, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege prevede modificarea a 3 acte normative – Codul fiscal nr.1163/1997, Codul vamal nr.95/2021 și Legea nr.34/2024 privind efectuarea decontărilor în numerar și pentru modificarea unor acte normative. Potrivit notei informative, proiectul de lege a fost elaborat în vederea eficientizării proceselor de administrare fiscală și vamală.

3. Proiectul este înaintat în calitate de inițiativă legislativă de către un deputat în Parlament. Formal, inițiativa legislativă nr.356 din 02.12.2024 corespunde cerințelor art.73 din Constituție și prevederilor art.47 din Regulamentul Parlamentului. Concomitent, analizând proiectul de lege prin prisma institutului dreptului la inițiativă legislativă și ale etapelor de elaborare a măsurilor de politică fiscală și vamală, prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, menționăm că autoritatea responsabilă de asigurarea și promovarea politicii bugetar fiscale este Guvernul Republicii Moldova, care prin intermediul Ministerului Finanțelor, inițiază și elaborează proiectele de legi respective, asigurând completitudinea dosarului proiectului de lege și transparența, potrivit Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

4. Normele prevăzute la art.I din proiect au un impact asupra bugetului de stat. În conformitate cu exigențele art.131 alin.(4) din Constituție, orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern. Or, și potrivit art.58 din Regulamentul Parlamentului, avizul Guvernului este obligatoriu.

Astfel, obligativitatea existenței acceptului prealabil al Guvernului, în privința propunerii legislative, constituie drept o condiție imperativă de la care legislativul nu poate deroga, iar nerespectarea acesteia constituie o încălcare a procedurii stabilite de Constituție, în materie de legiferare (a se vedea Hotărârile Curții Constituționale nr. 29/2001, nr.2/2014, nr.11/2014, nr.23/2019; nr.8/2021).

5. În conformitate cu prevederile art.3 alin.(5) din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale, autoritățile administrației publice locale urmează a fi consultate în modul

corespunzător asupra modificărilor operate în legislație referitor la funcționarea sistemului finanțelor publice locale. Proiectul de lege conține modificări ce vizează taxele locale, iar art.81 alin.(6) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală prevede că orice modificare a legislației referitoare la funcționarea sistemului finanțelor publice locale va fi coordonată în mod obligatoriu cu structurile reprezentative ale autorităților publice locale. În acest sens, atestăm lipsa avizului Congresului Autorităților Locale din Moldova la textul proiectului de lege în partea vizată.

6. Potrivit art. 30 alin. (1) lit. d) și pct.4 din anexa nr. 1 la Legea nr. 100/2017, urmează a fi efectuată analiza impactului de reglementare care este obligatorie conform prevederilor art.4 și art. 13 din Legea nr. 235/2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, iar art. 32 alin. (2²) din Legea nr. 100/2017 prevede că, proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător și notele de fundamentare la acestea se avizează de către grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător. Lipsește informația privind consultarea proiectului de lege cu Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Obiecții de ordin tehnico-juridic și redacționale

Art. I, modificarea Codului fiscal nr.1163/1997

1. Norma propusă la art.104 lit.g) atribuite în sarcina Guvernului stabilirea condițiilor în care va fi stabilită lista agenților economici - întreprinderi ale industriei ușoare care prestează servicii pe teritoriul Republicii Moldova solicitanților plasării mărfurilor sub regim vamal de perfecționare activă, tipul serviciilor și modul de administrare a acestor servicii.

În redacția actuală, tipul serviciilor care cad sub incidența prezentei norme, precum și modul de administrare a acestor servicii se stabilesc de Guvern, iar lista agenților economici se aprobă de Ministerul Economiei.

Menționăm că, prin Legea nr.214/2024 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală) adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 31 iulie 2024, prevederile normei de la lit.g) a art.104 au fost modificate prin excluderea din competența Ministerului Economiei a atribuției aprobării listei agenților economici care prestează servicii scutite de TVA cu drept de deducere către întreprinderile industriei ușoare. Respectiva modificare va intra în vigoare, conform art.XVII al legii nominalizate la 01 ianuarie 2025.

În cazul acceptării normei în redacția propusă, în scopul evitării unui conflict de norme, se consideră oportună excluderea prevederilor ce vizează lit.g) din art.104 din Codul fiscal propuse la art.I pct.33 al Legii nr.214/2024.

2. La pct.2, la definirea noțiunii de „*dispozitiv publicitar*”, urmează a se ține cont de prevederile Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate, în sensul utilizării noțiunilor corecte. Se va concretiza dacă prin norma de modificare se au în vedere dispozitivele publicitare exterioare fixe sau mobile, pentru a exclude apariția unor tâlmăcirile diferite și contradictorii.

Cu referire la modificările ce vizează taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) și a taxei pentru dispozitivele publicitare, prin expunerea în redacție nouă a normelor ce reglementează subiecții și obiectele impunerii, a bazei impozabile aferent respectivei taxe, atenționăm că proiectul de lege prevede revenirea la situația anterioară reglementată de Codul fiscal până la 15 august 2024 când au intrat în vigoare modificările la Codul fiscal aprobate prin Legea nr. 214/2024.

În context, se constată încălcarea principiilor activității de legiferare stabilite la art.3 alin.(1) din Legea nr.100/2017, potrivit cărora la elaborarea unui act normativ se respectă principiile de oportunitate, coerență, consecutivitate, stabilitate și predictibilitate a normelor juridice. Normele de modificare adoptate prin Legea nr.214/2024 au fost elaborate și înaintate spre examinare în Parlament de către Guvernul Republicii Moldova în scopul aducerii în concordanță a prevederilor Codului fiscal la Legea nr.68/2022 cu privire la publicitate.

Totodată, deși Nota informativă la proiectul de lege supus avizării reflectă o racordare la prevederile Legii nr.62/2002, menționăm asupra caracterului contradictoriu al normelor ce

reglementează suprafața dispozitivului publicitar pe care este plasată publicitatea exterioară exceptabilă de la aplicarea taxei pentru publicitatea exterioară.

Conform art. 30 alin. (1) și (2) din Legea nr. 62/2022 orice informație ce depășește suprafața de 1 m² în temeiul Legii este calificată ca publicitate și constituie obiect al impozitării, iar în condițiile proiectului de lege constituie obiect al impozitării suprafața feței dispozitivului publicitar pe care se amplasează publicitatea exterioară, cu excepția suprafețelor de până la 3 m² ce conține informații difuzarea cărora este obligatorie în conformitate cu legislația.

La Art.II, modificarea Codului vamal nr.95/2021

La pct.3, se propune expunerea art.190 într-o nouă redacție. Relevant este faptul că prin Legea nr.356/2022 art. 190 a fost abrogat. Potrivit normelor de tehnică legislativă, atunci când actul normativ se completează cu un element structural nou care trebuie plasat după un element abrogat, elementului nou i se atribuie numărul imediat următor numărului elementului abrogat sau, dacă acest lucru nu este posibil, numărul elementului imediat anterior celui abrogat cu indicele corespunzător. Prin urmare, necesită a fi revăzută numerotarea articolului.

În partea ce vizează redacția normei, textul „este în drept să transmită spre comercializare” poartă un caracter discreționar, fiind admisă alegerea unei conduite. Prin urmare, în contextul în care prin proiect se urmărește atribuirea în sarcina Serviciului Fiscal de Stat comercializarea bunurilor sechestrate, confiscate sau abandonate în favoarea statului, recomandăm excluderea cuvântului „este în drept ” din context și reglementarea de o manieră imperativă a competenței Serviciului Vamal.

Proiectul de lege poate fi înaintat spre examinare în cadrul ședinței plene a Parlamentului, conform procedurii regulamentare, ținând cont de obiecțiile expuse în prezentul aviz.

Tatiana MALAI,
Șef adjuncț Direcție generală